

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-342 / 2695

Ankara

22/6 /1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :
Liste

T. D. M. M. BAŞKANLIĞI	
Vali Kom.	—
Esas Kom.	— Adalet
Tarih	29.6.1999-1/441
K. Md.	K.D.Bşk. B.00
BÂŞKAN	

1/818

Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

14 2

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-896 /5039

Ankara

3 / 9 / 1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

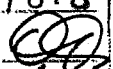
Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 14/8/1998 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. C. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tarih	
Başkanlık	ADALET
Tarih	1.10.1998-1/818
E. M. M.	
Başkanlık	 Hikmetiye

GENEL GEREKÇE) 66

İşkenceye ve Diğer Zalimane; Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında "işkence" terimi. "bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fiil sebebiyle, cezalandırmak amacıyla bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözeten herhangi bir sebep dolayısıyla, bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatiyle uygulanan fiziki veya manevî ağır acı veya ıstırap veren bir fiil" olarak tanımlanmış; ancak bunun "yalnızca yasal müeyyidelerin uygulanmasından doğan, tabiatında olan veya arızî olarak husule gelen acı ve ıstırapı" içermediği belirtilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17 nci maddesine göre, "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

Gerek Anayasamızda, gerek insan haklarına ilişkin uluslararası hukuk kurallarında insanlık suçu olarak kabul edilen işkence ve kötü muamelenin önlenmesi için Türk Ceza Kanununun konuya ilişkin 243 ve 245 inci maddeleri ile bu suçların gizlenmesinin önüne geçmek için aynı Kanunun 354 üncü maddesinde değişiklik yapılması zorunluğu duyulmuştur.

Bu çerçeve içinde Türk Ceza Kanununun 243 üncü maddesinde işkence suçu genişletilerek yeniden düzenlenmiş ve cezası artırılmıştır. Aynı biçimde 245 inci maddede öngörülen ceza da artırılmaktadır.

Türk Ceza Kanununun 354 üncü maddesinde yapılan değişiklikle de cezalar artırılmakta; bu arada gerçeğe aykırı belgenin işlenmiş bir suçu yahut işkence veya diğer zalimane davranışların delillerini gizlemek veya bu delilleri yok etmek için düzenlenmiş olması hali, ağırlaştırıcı sebep olarak kabul edilmektedir.

Tasarı, caydırıcı nitelikteki yeni hükümleriyle insan haklarının korunmasını daha etkili bir şekilde sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1— Anayasanın 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyeti ile bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz" hükmüne yer verilmiştir. Bir kişide şiddetli fiziki veya ruhi ıstırap husule getirmek için kasten uygulanan her türlü eylem işkencedir.

Türk Ceza Kanununun yürürlükteki 243 üncü maddesinde sadece mahkemeler ve meclisler başkan ve üyeleri ile sair hükümet memurlarınca maznuna cürmünü söyletmek için işkence edilmesi cezalandırılmıştır. Yapılan değişiklikle memur veya diğer kamu görevlilerince mağdura, şahsî davacıya, davaya katılana, tanıklara, hatta olayı ihbar etmek isteyen kimselere işkence edilmesi veya zalimane veya gayriinsani veya haysiyet kırıcı muamele yapılması suç olarak cezalandırıldığı gibi; işkence suçunun cezası da ağırlaştırılmıştır.

Madde 2— Türk Ceza Kanununun 245 inci maddesi, zor kullanma yetkisine sahip olan memurlarla tüm zabıta ve ihzar memurlarının görevlerini icra veya amirlerinin emirlerini yerine getirme sırasında kanun ve nizamların dışına çıkarak kişilere kötü muamele yapmalarını veya cismen eza vermelerini, darp veya cerh eylemelerini cezalandırmaktadır. Ancak, bu fiil için öngörülen üç senelik tavan ceza yeterli görülmediğinden, bu ceza beş seneye çıkarılmıştır.

Madde 3— Tasarının bu maddesiyle Türk Ceza Kanununun 354 üncü maddesindeki fıkraların sıralaması yeniden düzenlenmekte ve maddedeki ceza miktarları artırılmak suretiyle caydırıcı olmaları sağlanmaktadır.

Maddeye ayrıca yeni bir fıkra eklenmek suretiyle; hekim, eczacı, sağlık memuru veya diğer bir sağlık mesleği mensubu tarafından gerçeğe aykırı olarak, işlenmiş olan bir suçu veya işkence veya gayriinsani diğer fillerin delillerini gizlemek veya bu delilleri yok etmek için gerçeğe aykırı belge düzenlenmesi, ağırlaştırıcı sebep olarak cezalandırılmıştır. Önerilen bu hükümlerle insan hakları ihlallerine karşı gerekli tedbirlerden biri daha alınmış olmaktadır.

Madde 4— Yürürlük maddesidir.

Madde 5— Yürütme maddesidir.

16

)BB

)BS

Kasım

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
TÜRK CEZA KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

133/ MADDE

Madde 1— 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 243 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir kimseye cürümlerini söyletmek, mağdurun, şahsi davacının, davaya katılan kimsenin veya bir tanığın olayları bildirmesini engellemek, şikâyet veya ihbarda bulunmasını önlemek için yahut şikâyet veya ihbarda bulunması veya tanıklık etmesi sebebiyle işkence eden veya zalimane veya gayriinsani veya haysiyet kırıcı muamelelere başvuran memur veya diğer kamu görevlilerine sekiz yıla kadar ağır hapis ve sürekli veya geçici olarak kamu hizmetlerinden mahrumiyet cezası verilir."

MADDE

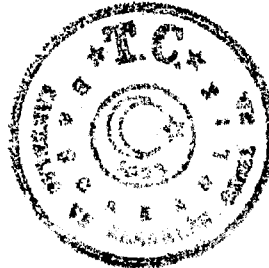
Madde 2— Türk Ceza Kanununun 245 inci maddesinin birinci cümlesindeki "üç seneye kadar hapis" ibaresi, "beş seneye kadar hapis" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE

Madde 3— Türk Ceza Kanununun 354 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 354— Hekim, eczacı, sağlık memuru veya diğer bir sağlık mesleği mensubu, Hükümetçe emniyet ve itimat olunacak bir belgeyi hatır için gerçeğe aykırı olarak verir ise, altı aydan iki yıla kadar hapis ve yüzmilyon liradan üçyüz milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Gerçeğe aykırı olarak düzenlenmiş böyle bir belgeyi kullanan kimse hakkında dahi aynı ceza tertip olunur.

Eğer bu gibi gerçeğe aykırı bir belgeye dayanılarak, sinir ve akıl hastalıkları kurumlarına kabul ve orada ikamete mecbur edilmesi gerekmeyen bir kimse bu kurumlara kabul ve orada ikamete mecbur edilir veya başkaca fahiş bir zarar meydana gelir ise, failin göreceği ceza iki yıldan dört yıla kadar hapistir.

Eğer birinci fıkrada yazılı fiil, failin kendisine yahut başkasına verilmiş veya vaat ve temin olunmuş para ve sair menfaat karşılığında işlenmiş ise, failin göreceği ceza üç yıldan beş yıla kadar hapidir. Eğer düzenlenen belgeden ikinci fıkrada yazılı olan fahiş zarar meydana gelmiş ise, faile verilecek ceza dört yıldan altı yıla kadar hapidir.

Eğer gerçeğe aykırı belge, işlenmiş bir suç yahut işkence, zalimane veya gayriinsani diğer fiillerin delillerini gizlemek veya bu delilleri yok etmek için düzenlenmiş ise faile verilecek ceza, dört yıldan sekiz yıla kadar hapidir.

Her halde bu cezalar ile birlikte birinci fıkradaki ağır para cezası, ikinci ve üçüncü fıkradaki hallerde iki kat, dördüncü fıkradaki halde üç kat olarak hükmolunur.

Gerçeğe aykırı belge düzenlemesi için para veren veya vaat eden yahut menfaat temin veya vaat eden kimse hakkında dahi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası hükmolunur ve verilip alınan para ve sair eşya da müsadere edilir."

MADDE

Madde 4 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE

Madde 5 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

<i>B. Ecevit</i> B. ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>I. Sezgin</i> I. SEZGİN Milli Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	<i>H. Taner</i> H. TANER Devlet Bakanı	<i>H. Özkın</i> H. ÖZKAN Devlet Bakanı
<i>T. Seçkiner</i> T. SEÇKİNER Devlet Bakanı	<i>S. Ygin</i> S. YGIN Devlet Bakanı	<i>H. S. Türk</i> H. S. TÜRK Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. T. İsmail</i> Prof. Dr. S. T. İSMAIL Devlet Bakanı
<i>R. Serdaroglu</i> R. SERDAROĞLU Devlet Bakanı	<i>M. Gürdere</i> M. GÜRDERE Devlet Bakanı	<i>H. Uluğbay</i> H. ULUGBAY Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. A. Andican</i> Prof. Dr. A. ANDICAN Devlet Bakanı
<i>I. Çelebi</i> I. ÇELEBİ Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>R. Şahin</i> R. ŞAHİN Devlet Bakanı	<i>B. Kara</i> B. KARA Devlet Bakanı
<i>C. Kava</i> C. KAVAK Devlet Bakanı	<i>H. K.</i> H. K. Devlet Bakanı	<i>R. K. Yücelen</i> R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	<i>H. Gemici</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı
<i>M. Batallı</i> M. BATALLI Devlet Bakanı	<i>H. Denizkurdu</i> H. DENİZKURDU Adalet Bakanı	<i>K. Taş</i> K. TAŞ Devlet Bakanı	<i>I. Cem</i> I. CEM Dışişleri Bakanı
<i>Z. Temizel</i> Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	<i>H. Uluğbay</i> H. ULUGBAY Milli Eğitim Bakanı	<i>Y. Torcu</i> Y. TORCU Devlet Bakanı	<i>H. I. Özsoy</i> H. I. ÖZSOY Sıhhiye Bakanı
<i>M. C. E. Sumer</i> M. C. E. SÜMER Ulaştırma Bakanı	<i>M. Taşar</i> M. TAŞAR Tarım ve Köylüleri Bakanı	<i>Prof. Dr. N. Çagan</i> Prof. Dr. N. ÇAGAN Cahane ve Sos. Gtív. Bak.	<i>Y. Erez</i> Y. EREZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>M. C. E. Sumer</i> M. C. E. SÜMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	<i>I. Talay</i> I. TALAY Kültür Bakanı	<i>G. Dural</i> G. DURAL Devlet Bakanı	<i>E. Taranoğlu</i> E. TARANOĞLU Orman Bakanı
<i>Dr. I. K. K.</i> Dr. I. K. K. Devlet Bakanı			